

**Ośrodek Pomocy
Społecznej
w Pyrzycach**

Druk Nr 455/22

Plac Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce
tel. (91) 5 611 150; fax (91) 5 611 163
e-mail: sekretariat@opspyrzyce.pl
www.opspyrzyce.pl

Nasz znak: OPS-DPŚ.060.10.2022.AGK

Pyrzyce, dnia 19 kwietnia 2022 r.

Pan

Mariusz Majak

**Przewodniczący Rady Miejskiej
w Pyrzycach**

Zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2021 przyjętym Uchwałą Nr XLV/402/18 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 25 stycznia 2018 r. przedkładam w załączeniu *Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pyrzyce na lata 2018 – 2021 za rok 2021.*

BURMISTRZ

Marzena Podzińska

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pырzyce na
lata 2018 – 2021

za rok 2021

GMINA PYRZYCE

Pырzyce, kwiecień 2022

Doświadczanie przemocy w rodzinie, a więc w środowisku, które powinno stanowić ostoję bezpieczeństwa i zapewnić godne warunki do życia i wzrastania, niesie za sobą szczególnie dotkliwe konsekwencje. Wiąże się to z faktem, że sprawcami przemocy są osoby bardzo dobrze znane ofiarom (rodzice, dziadkowie, rodzeństwo, małżonkowie, dalsza rodzina), a ofiarami są osoby, które powinny być otoczone szczególną opieką (dzieci, osoby niepełnosprawne, starsze). Powszechnie sądzi się, iż przemoc stosują nie tylko członkowie rodzin dysfunkcyjnych, ale że zjawisko to dotyczy różnych rodzin. Prawdą jest, że przemoc często towarzyszy np. alkoholizmowi. Za przyczyny przemocy uznaje się również chłodną atmosferę w domu, jak i złą sytuację socjalną i ekonomiczną rodziny. Trudno jest uchwycić prawdziwe rozmiary przemocy w rodzinie, chociaż jest ona zjawiskiem dość powszechnym. Najczęściej jednak ofiarami przemocy w domu są dzieci, kobiety oraz osoby starsze. W psychologicznym spojrzeniu na przemoc domową uwagę zwraca się na bezradność i cierpienie ofiary, odsłaniane są mechanizmy sterujące przemocą. Relacje rodzinne oparte na przemocy i akceptowanej agresji powodują powielanie takich wzorców w szerokich relacjach społecznych. Zjawisko przemocy w rodzinie jest niewątpliwie jedną z sytuacji kryzysowych, w jakiej należy podjąć skuteczne działania interwencyjne, jak i profilaktyczne.

Przemoc jest zjawiskiem złożonym i wieloaspektowym, wymagającym kompleksowych i skoordynowanych rozwiązań w obszarze jej zapobiegania. W obliczu skutków epidemii wywołanej rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 w roku 2021 wyznaczono szereg nowych wyzwań podmiotom udzielającym pomocy i wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Priorytetowym zadaniem stało się zminimalizowanie skutków niekorzystnie wpływającego na życie wirusa. Niepewność, frustracja, ograniczenia w kontaktach społecznych, troska o zdrowie mogą powodować napięcia i trudności w powstrzymaniu się od agresywnych zachowań, co z kolei wiąże się ze zwiększonym ryzykiem dotyczącym bezpieczeństwa osób w szczególności dzieci, w rodzinach z problemem przemocy. Ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom doświadczających przemocy, a także osobom realizującym zadania związane z procedurą Niebieskie Karty konieczna stała się zmiana sposobu i form udzielanej pomocy. Dążono do tego aby rodziny zmagające się z problemem przemocy miały przekonanie, że nadal mogą liczyć na wsparcie lokalnych służb i instytucji na co dzień zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy, niezależnie od sytuacji spowodowanej epidemią.

Szczególnie ważnym zadaniem w roku 2021 było bieżące analizowanie sytuacji rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty a także nawiązanie kontaktu z tymi rodzinami, w przypadku których w ostatnim czasie zakończono prowadzenie działań w ramach procedury Niebieskie Karty, celem sprawdzenia czy i w jaki sposób aktualna sytuacja wpłynęła na stan bezpieczeństwa osób wcześniej krzywdzonych. W celu realizacji powyższych zadań wykorzystano zdalną komunikację m.in. poprzez rozmowy telefoniczne, korespondencję mailową. Koniecznym stało się bieżące monitorowanie rodzin przejawiających problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz zmagające się z problemem przemocy. Pracownicy socjalni, pracownicy oświaty w niektórych przypadkach stanowi jedyne źródło informacji na temat sytuacji domowej dzieci. Każdy sygnał wskazujący na to, że w rodzinie może dochodzić do przemocy budził niepokój. Podejmowano odpowiednie działania celem zweryfikowania sytuacji rodziny, aby osoby potrzebujące pomocy uzyskały ją. Systematycznie monitorowano środowiska rodzinne, motywowano osoby podejrzane o stosowanie przemocy do powstrzymywania się od zachowań przemocowych oraz informowano o ich negatywnych konsekwencjach. W przypadkach podejrzenia wystąpienia bądź eskalacji przemocy zawiadamiano Policję o konieczności podjęcia interwencji w środowisku, monitorowanie w godzinach popołudniowych, wieczornych oraz dniach wolnych od pracy. W sytuacjach gdzie konieczna była wizyta w środowisku zachowywano zasady bezpieczeństwa. Również w przypadku organizowania posiedzeń grupy roboczej stosowano podstawowe zasady bezpieczeństwa związanego z ochroną przed zakażeniem COVID-19. Osobom doświadczającym przemocy przekazywano informacje o miejscach i instytucjach, które udzielają wsparcia specjalistycznego – psychologicznego, prawnego, w szczególności poradnictwa specjalistycznego udzielanego za

pomocą rozmów telefonicznych czy komunikacji elektronicznej. Osoby objęte procedurą zobowiązano do przekazywania na bieżąco telefonicznie informacji o swojej sytuacji.

Zasady postępowania w związku z przemocą w rodzinie reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249) i obowiązujące akty wykonawcze m.in. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245) Na mocy art. 6 ust 1 wskazanej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.).

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zarządzeniem Nr 120/11 z dnia 18.04.2011 r. Burmistrz Pyrzyc powołał Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w skład którego wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi. Zespół tworzy grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z działalności instytucji, która reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom pokrzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy. Szczegółowe warunki funkcjonowania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie określa uchwała nr LXII/540/14 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 18 września 2014 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz warunków jego funkcjonowania.

W miesiącu czerwcu 2021 r. do składu osobowego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołano przedstawiciela Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Szczecinie w wyniku nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.) dotyczącej rozszerzenia składów zespołów interdyscyplinarnych o przedstawicieli Żandarmerii Wojskowej.

W roku 2021 r. Zespół Interdyscyplinarny liczył 15 osób, w następującym składzie:

- 1) Agnieszka Gajewska – Kuca – przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej, przewodnicząca ZI;
- 2) Anna Włochyńska – przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej, z-ca przewodniczącej;
- 3) Ewelina Rynkiewicz – przedstawiciel Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Anita Fryszka – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;
- 5) Justyna Kasperska – przedstawiciel Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej;
- 6) Beata Berdzik – przedstawiciel Szkoły Podstawowej;
- 7) Maria Jurecka – przedstawiciel Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ESKULAP;
- 8) Bogumiła Łuczak – przedstawiciel Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ESKULAP;
- 9) Dawid Symela – przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji;

- 10) Marcelina Pałaszewska – przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji;
- 11) Michał Maduzia – przedstawiciel Straży Miejskiej;
- 12) Katarzyna Szepaniak - Golonka – przedstawiciel Prokuratury Rejonowej;
- 13) Mariola Łada Siwiec – przedstawiciel Sądu Rejonowego w Stargardzie;
- 14) Kazimierz Lipski – przedstawiciel Stowarzyszenia Klub Abstynenta „Krokus”;
- 15) Radosław Mazur – przedstawiciel Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Szczecinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest koordynowanie i integrowanie działań podmiotów uczestniczących na obszarze danej gminy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez: integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów;

1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół tworzy grupy robocze których działanie obejmuje:

1. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
2. monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
3. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art.6 ust. 2 pkt 1 nałożyła na gminę obowiązek opracowania i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjętego uchwałą nr XLV/402/18 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 25 stycznia 2018 roku na lata 2018 - 2021. Celem programu jest efektywne i zintegrowane działanie przeciw przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym. Realizacja programu następuje na podstawie corocznego harmonogramu działań. W Przyjętym Uchwałą Nr XIX/144/20 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 23 stycznia 2020 r. harmonogramie założono jako cel główny zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Pyrzyce poprzez cele szczegółowe:

1. monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
2. podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców Gminy Pyrzyce na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form,
3. poprawa skuteczności działań instytucji zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy,
4. zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Realizacja programu obejmowała działania podejmowane przez poszczególne instytucje ściśle współpracujące w Zespole Interdyscyplinarnym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pyrzyce.

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W PYRZYCACH

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach odpowiedzialny jest za obsługę techniczno - organizacyjną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

W roku 2021 do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 24 formularze Niebieskiej Karty, w tym: 17 przekazanych przez przedstawicieli policji, 6 przez przedstawicieli pomocy społecznej i 1 przez przedstawicieli oświaty. Ponadto realizowano dalsze działania wobec 9 rodzin w których procedurę Niebieskiej Karty wszczęto w 2020 r. Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 71 posiedzeń powołanych grup roboczych. W danym roku funkcjonowało 29 grup roboczych, w skład których wchodził w szczególności pracownicy socjalni, dzielnicowi, pielęgniarki środowiskowe, asystenci rodziny, pedagodzy, psychologzy, przedstawiciel komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w zależności od specyfiki problemów osób i rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty. W ramach procedury objęto łącznie wsparciem 34 osoby doświadczające przemocy w rodzinie, w tym: 26 kobiet, 3 mężczyzn i 5 dzieci – pomoc udzielana była w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego oraz zawodowego i rodzinnego. Z uwagi na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie zapewniono bezpieczeństwo 4 dzieci, z tego 2 umieszczono w rodzinie zastępczej a pozostałe w placówce opiekuńczo – wychowawczej. W roku ubiegłym decyzją Zespołu Interdyscyplinarnego na wniosek grup roboczych zakończono 21 procedur w tym: 19 z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, a pozostałe 2 z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

Tab. 1 Liczba wszczętych procedur NK na terenie Gminy Pyrzyce w latach 2018 - 2021

Miejscowość	2018	2019	2020	2021
Pyrzyce	16	21	8	14
Rzepnowo	1	-	1	-
Żabów	2	4	2	2
Ryszewko	1	-	-	1
Ryszewo	-	-	1	-
Turze	-	1	-	-
Młyny	-	1	1	-
Okunica	-	1	-	1
Stróżewo	1	-	-	-
Brzesko	1	-	1	-
Nowielin	-	4	1	-
Mielęcín	1	-	4	1
Krzemlin	1	3	-	5
Łącznie	24	36	19	27

Źródło: dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego

Z pomocy grup roboczych skorzystały 34 osoby (pomoc rozumiana jako wszelkie działania podejmowane wobec poszczególnych osób).

Kobiety – ogółem 26, w tym:	Mężczyźni – ogółem 3, w tym:	Dzieci – ogółem 5
niepełnosprawne - 2	niepełnosprawni - 1	
starsze- 7	starsi - 2	

Źródło: dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego

W celu zapewnienia osobom dotkniętym przemocą stan bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, wobec 8 sprawców przemocy zastosowano środki zapobiegawcze w postaci tymczasowego aresztowania. Głównymi przyczynami wzmagającymi agresję sprawców dopuszczających się różnych form przemocy jest m. in. problem alkoholowy, brak właściwej komunikacji i relacji pomiędzy domownikami, brak umiejętności rozwiązywania konfliktów. W zakresie procedury NK w przypadku 6 sprawców mających problem alkoholowy podejmowano czynności zmierzające do podjęcia leczenia odwykowego, terapii odwykowej, leczenia farmakologicznego.

Częstym problemem współwystępującym w rodzinie dotkniętej przemocą są problemy opiekuńczo – wychowawcze. W zakresie indywidualnego planu wsparcia w przypadku 3 rodzin z dziećmi przydzielono asystenta rodziny celem poprawy funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz motywowania i wspierania w podejmowanych czynnościach związanych często ze zmianą postaw, eliminowaniem czynników sprzyjających niepożądanym zdarzeniom. Rolą asystenta rodziny jest wspieranie rodzin, które z różnych powodów nie są w stanie w sposób akceptowany społecznie pełnić prawidłowo swoich funkcji. Dla uzyskania wskazanych celów asystent rodziny podejmował:

- pomoc we wzmacnianiu rodziny i wzbudzenie motywacji członków rodziny do rozwiązywania problemów i realizacji nałożonych celów,
- pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych i zdrowotnych rodziny,
- wsparcie w rozwiązywaniu dominujących problemów psychologicznych u członków rodziny,
- tworzenie warunków do wzrostu umiejętności wychowawczych rodziców i rozwiązanie podstawowych problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- tworzenie warunków do wzrostu umiejętności społecznych i aktywności społecznej rodziny,
- motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych dorosłych członków rodziny oraz ich aktywności zawodowej.

Z uwagi na występujący problem przemocy w przypadku 4 rodzin skierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Stargardzie, VII Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację dzieci. W roku 2021 r. powiadomiono Prokuraturę Rejonową w Pyrzycach o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w wyniku wszczętej procedury w 1 przypadku. W ramach wszczętych procedur nie występowała konieczność udzielenia schronienia osobom dotkniętym przemocą w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Sytuacja alienacji związana ze stanem epidemii i zasadami dotyczącymi ograniczeń w przemieszczaniu się może być wyjątkowa trudna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Informowano o możliwości skorzystania z bezpłatnej aplikacji mobilnej „Twój Parasol” która umożliwiała uzyskanie wsparcia i niezbędnych informacji osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Poza materiałami edukacyjnymi aplikacja umożliwia dostęp do bazy organizacji oferujących wsparcie a także przesyłanie informacji o zdarzeniach przemocowych

i możliwość szybkiego wybrania telefonu alarmowego w nagłych przypadkach. Dla osób u których stan epidemii wywoływać mógł poczucie wyizolowania, bezradności, lęku, smutku, gniewu czy złości został uruchomiony telefoniczny dyżur psychologa i psychoterapeuty dostępny na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, Ośrodka Pomocy Społecznej. Każdego miesiąca zamieszczano aktualizowany Harmonogram z terminami i numerami telefonów pomocy specjalistycznej. Gminny Zespół Interdyscyplinarny prowadził dyżury w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej we wtorki i czwartki w godzinach 14.00 – 15.00, w indywidualnych przypadkach spotkania odbywały się po godz.15.00. Z poradnictwa członków zespołu skorzystało łącznie 26 osób. Rozpowszechniano materiały informacyjne wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania problemów Alkoholowych, Narodowy Program Zdrowia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne pt. „ Procedura Niebieskiej Karty -podstawowe informacje”, „Jak radzić sobie z przemocą? – porady psychologiczne dla osób doświadczających przemocy”, „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, „Zatrzymać i zrozumieć przemoc w rodzinie”, „Przemoc w rodzinach z problemem alkoholowym” a także „Plan awaryjny dla osób doświadczających przemocy domowej w epidemii koronawirusa” opracowany przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich.

Zarówno osoby dotknięte przemocą jak i stosujące przemoc objęte zostały wsparciem na podstawie opracowanego przez grupę roboczą indywidualnego planu pomocy, w następującym zakresie:

1. diagnozowano sytuację i potrzeby osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
2. informowano o bezpłatnym poradnictwie prawnym oraz psychologicznym dostępnych poprzez kontakt telefoniczny i za pomocą urządzeń elektronicznych;
3. osobom doświadczającym przemocy oraz świadkom przemocy udzielono kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy socjalnej, pedagogicznej, oraz wsparcia świadczonego w instytucjach i podmiotach oferujących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. podjęto działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, poprzez monitorowanie stanu bezpieczeństwa rodzin dotkniętych przemocą, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą (te zadania realizuje dzielnicowy i pracownik socjalny) oraz działania profilaktyczne przeprowadzone w placówkach oświatowych skierowanych do dzieci, młodzieży szkolnej i ich rodziców w ramach zdalnego nauczania;
5. podejmowano interwencje w rodzinach dotkniętych przemocą w rodzinie oraz narażonych z powodu występujących form agresji. W przypadku rodzin przejawiających problemy opiekuńczo - wychowawcze objęto je wsparciem asystenta rodziny;
6. organizowano niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymagał tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
7. przeprowadzono rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowano te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
8. rozpowszechniano informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym poprzez uzyskiwane ulotki oraz informatory ogólnie dostępne na stronie internetowej ośrodka.

W celu opracowania diagnozy potrzeb oraz oceny problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Pyrzyce przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PYRZYCACH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach działa w oparciu o art. 4 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności m.in. przez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Komisja powołana jest do inicjowania działań interwencyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz prewencyjnych w ramach przeciwdziałania uzależnieniu. Celem działań profilaktycznych Komisji jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Komisja zajmuje się wspieraniem osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowaniem zdrowego stylu życia oraz pomocą rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja kieruje osoby z problemem alkoholowym do odpowiednich instytucji, następnie koordynuje i nadzoruje podejmowane działania. Ponadto Komisja realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach wchodzi:

1. Sylwia Gabryelczyk – Przewodnicząca Komisji;
2. Ewelina Rynkiewicz – Zastępca Przewodniczącej Komisji;
3. Anna Borkowska – Członek Komisji;
4. Agnieszka Gajewska-Kuca – Członek Komisji;
5. Dawid Symela – Członek Komisji;
6. Maria Jurecka – Członek Komisji;
7. Mateusz Wójkowski – Członek Komisji;
8. Michał Maduzia – Członek Komisji;
9. Sławomir Olech – Członek Komisji.

W roku 2021 ramach zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych oraz dla dzieci i młodzieży były prowadzone programy wsparcia i pomocy w formie konsultacji, poradnictwa, teleporad oraz psychoterapii prowadzonych przez dwóch psychoterapeutów:

Pierwszy z psychoterapeutów prowadził stacjonarnie porady, konsultacje i psychoterapię w Klubie Abstynenta „Krokus” w Pyrzycach, z tej formy wsparcia skorzystało 21 osób. Wszystkie te osoby podjęły także próbę abstynencji, niektórzy powrócili do nadużywania alkoholu, część osób nadal utrzymuje abstynencję, nadal korzysta ze wsparcia. Odbyły się także konsultacje dla osób współuzależnionych, rodzin osób z problemem alkoholowym. Przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych pierwszy z psychoterapeutów udzielił wsparcia ponad 25 razy. (20 rozmówców, niektórzy np. w okresie świątecznym dzwonili kilkakrotnie). Wsparcie udzielane jest anonimowo. Były to konsultacje, które zakwalifikować można jako: poradnictwo, wsparcie, kierowanie do podjęcia pomocy, motywowanie do zmiany sytuacji życiowej, radzenia sobie z emocjami, przeciwnościami losu. W przypadku 6 osób doszło także do podjęcia leczenia stacjonarnego. Najczęściej poruszane tematy to – poczucie samotności, kryzysu w relacji z bliskimi, poczucia własnej nieadekwatności do oczekiwań innych, poczucia odpowiedzialności za problemy innych (współuzależnienie).

Drugi z psychoterapeutów nawiązał współpracę z pracownikami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kuratorami Sądowymi, lekarzami pierwszego kontaktu. Celem było dostarczenie informacji o lepszej dostępności osób uzależnionych i współuzależnionych do fachowej pomocy specjalisty psychoterapii uzależnień.

Osoby uzależnione, współuzależnione oraz rodziny mogły korzystać w początkowym okresie współpracy wedle harmonogramu raz w miesiącu (6 godzin) z poradnictwa

i psychoedukacji. Zgłaszające się osoby były kierowane wedle indywidualnych potrzeb np. do oddziału psychiatrycznego celem detoksu, do lekarzy pierwszego kontaktu, na oddział terapii uzależnienia od alkoholu odpowiednio dla kobiet lub dla mężczyzn, do MONAR. Niektóre osoby pozostawały w stałej relacji terapeutycznej comiesięcznej ze specjalistą psychoterapii uzależnień. Specjalistyczna pomoc była prowadzona w zakresie poradnictwa i psychoedukacji wśród grup zwiększonego ryzyka t.j wobec osób pozostających w izolacji, kwarantannie, doznających przemocy, uzależnionych od alkoholu bądź narkotyków oraz współuzależnionych mieszkańców Gminy Pyrzyce. W 2021 roku psychoterapeuta wykonał 190 konsultacji w trybie stacjonarnym (około 45 minut na sesje terapeutyczną) gdzie z pomocy skorzystało 3 osoby w kontakcie stałym (tj. biorąc udział w sesjach terapeutycznych co 2 tygodnie, regularnie zgłaszają się na spotkania terapeutyczne) oraz 36 osób z pomocy doraźnej. Wykonano ok 220 teleporad gdzie skorzystało 4 osoby w kontakcie stałym oraz około 80 osób które skorzystały z pomocy doraźnej, interwencyjnej, kryzysowej, jedno lub kilkurazowej. Forma teleporad zapewniła mieszkańcom łatwiejszy dostęp do fachowej pomocy i możliwości uzyskana wsparcia.

Osoby korzystające z pomocy doceniały możliwość korzystania z teleporady, dostawały fachową pomoc, często mając możliwość zachowania anonimowości, co na początkowym etapie budowania relacji było dla tych osób bardzo istotne i dawało szansę na wychodzenie z sytuacji kryzysowej. Niektóre osoby korzystały tylko jednorazowo z konkretnej formy porady, inne nawiązały relację terapeutyczną i nadal korzystają z pomocy realizując założone zadania w celu wyjścia z sytuacji kryzysowej. Łącznie z porad psychoterapeutów (stacjonarnie i on-line) skorzystało 164 osoby.

W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w miesiącu listopadzie realizowany był program profilaktyki uniwersalnej pod nazwą Unplugged. Był on przeznaczony dla uczniów w wieku 12 – 14, gdzie na tym etapie edukacji nauczyciele mają bliski kontakt z klasami oraz pogłębioną wiedzę na temat umiejętności i postaw swoich wychowanków. Realizatorzy podejmowali w czasie 12 spotkań tematy wpływów społecznych, umiejętności życiowych oraz profilaktyki substancji psychoaktywnych. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach, podjęli działania mające na celu przygotowania 140 sztuk zeszytów ćwiczeń dla uczniów biorących udział w programie

Ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholach wraz z Pyrzyckim Stowarzyszeniem Klub Abstynenta "Krokus" w ramach programu Społecznik 2019-2021 Program Marszałkowski uzyskała dotację w kwocie 4 000,00 zł dzięki której zrealizowano zadanie pn. "Oblicza Alkohol". Konferencja odbyła się we wrześniu 2021 r., a jej uczestnikami byli przedstawiciele instytucji bezpośrednio pracujących z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi a także działający w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w powiecie pyrzyckim. W programie konferencji znalazły się wykłady o tym dlaczego i od czego się uzależniamy, picie alkoholu wśród młodzieży, jak wspierać rodzinę borykającą się z problemem alkoholowym, jak wpływa nietrzeźwość na zachowanie w ruchu drogowym, procedury Policji podczas interwencji wobec osoby nadużywającej alkoholu, a także jak skutecznie motywować osobę uzależnioną do pracy terapeutycznej. Spotkanie miało na celu pogłębienie wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu, oraz była to świetna okazja do wypracowania wspólnych działań podejmowanych przez instytucje w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

PYRZYCKIE STOWARZYSZENIE KLUB ABSTYNENTA „KROKUS” W PYRZYCACH

W roku 2021 Pyrzyckie Stowarzyszenie Klub Abstynenta "Krokus" wzięło udział w programie Społecznik 2019-2021 Program Marszałkowski. Dzięki otrzymanej dotacji w kwocie 4 000,00 zł na działania profilaktyczne Klub Abstynenta „KROKUS” wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach przygotowali Konferencję pt. "Oblicza Alkohol" w ramach realizacji zadania. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele instytucji

bezpośrednio pracujących z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi a także działający w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w powiecie pyrzyckim. W programie konferencji znalazły się wykłady o tym dlaczego i od czego się uzależniamy, picie alkoholu wśród młodzieży, jak wspierać rodzinę borykającą się z problemem alkoholowym, jak wpływa nietrzeźwość na zachowanie w ruchu drogowym, procedury Policji podczas interwencji wobec osoby nadużywającej alkoholu, a także jak skutecznie motywować osobę uzależnioną do pracy terapeutycznej. Spotkanie miało na celu pogłębienie wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu, oraz była to świetna okazja do wypracowania wspólnych działań podejmowanych przez instytucje w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

NZOZ ESKULAP W PYRZYCACH

W roku 2021 NZOZ Eskulap realizował działania wobec 14 rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty. Informacje o występowaniu przemocy w rodzinie bezzwłocznie przekazywane były lekarzom, pielęgniarce środowiskowej i położnej, do których zapisane są osoby dotknięte przemocą. W każdym z tych przypadków przeprowadzono wizyty w środowisku, diagnozując i monitorując sytuację w rodzinach. Pracownicy przychodni zapoznani są z obowiązującymi aktami prawnymi regulującymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy, niezbędnymi do ewentualnych interwencji. Działania oparte są na podstawie wytycznych zawartych w przewodniku pt. „Zadania ochrony zdrowia w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Aspekty prawne i psychologiczne”. opracowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) oraz Studio Profilaktyki Społecznej w ramach zadań finansowanych ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. W ramach procedury przedstawiciele ochrony zdrowia każdorazowo udzielają osobom dotkniętym przemocą w rodzinie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie. Przychodnia rozpowszechniła wśród pacjentów materiały edukacyjne w formie broszur informacyjnych wydanych pod patronatem PARPA pt. „Przemoc Wobec Dzieci”, „Niebieskie Karty – czy to dla mnie?”, „Zadania własne Gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych”, „Alkohol – czy można pić bezpiecznie” oraz ulotki informacyjne Pomorza Zachodniego dot. przemocy z adresami Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Pielęgniarki środowiskowe każdorazowo uczestniczyły w spotkaniach grup roboczych utworzonych dla każdej rodziny objętej wsparciem. Przychodnia nie prowadziła programów wsparcia i pomocy w formie oddziaływań indywidualnych, realizowane są programy profilaktyczne zawarte w umowie z ZOW NFZ.

PLACÓWKI OŚWIATOWE

SZKOŁA PODSTAWOWA W PYRZYCACH

W roku 2021 Szkoła Podstawowa w Pyrzycach zarejestrowała 2 przypadki podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. W obu sprawach złożono wniosek do Sadu Rodzinnego celem wglądu w sytuację rodziny. Uczniowie i rodzice są na bieżąco informowani o miejscach i możliwości uzyskania pomocy w zależności od indywidualnych potrzeb. Drogą elektroniczną rodzice otrzymywali wykazy dyżurów psychologów na terenie Gminy Pyrzyce. W minionym roku z uwagi na pandemię nie organizowano imprez z zakresu profilaktyki przemocy. Szkoła realizowała Szkolny program Wychowawczo – Profilaktyczny. Program ukierunkowany jest między innymi na naukę i poprawę komunikacji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. Programem objęci byli wszyscy uczniowie, rodzice oraz nauczyciele. Konflikty rówieśnicze rozwiązywane są metodami mediacji. Szkoła realizowała Rekomendowany program – Szkolna interwencja profilaktyczna. Pedagodzy szkolni, psycholog każdego dnia byli do dyspozycji uczniów oraz

rodziców, udzielali wsparcia, pomocy oraz porady w razie potrzeb oraz adekwatnych do sytuacji w tym sytuacji zagrożenia przemocą.

SZKOŁA PODSTAWOWA Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI W PYRZYCACH

W roku 2021 placówka zarejestrowała 2 przypadki przemocy w rodzinie. Szkoła udostępniała materiały edukacyjne mieszkańcom Gminy w postaci: ulotek informacyjnych dotyczących form przemocy oraz sposobów reagowania na nią; plakatów zamieszczanych w centralnych miejscach pracy szkoły; materiałów wizualnych, w formie np. plakatów rozpowszechnianych za pośrednictwem dziennika elektronicznego; informacji zamieszczanych na gazecie wirtualnej szkoły; filmów edukacyjnych. Z tej formy działań skorzystało ok. 1550 osób (rodzice, uczniowie, nauczyciele). W imprezach organizowanych w zakresie profilaktyki na terenie szkoły uczestniczyło około 780 osób. Placówka realizowała programy profilaktyczne m. in. ukierunkowane na poprawę komunikacji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, a mianowicie: rekomendowany program profilaktyki Unplugged, „Dobre Łączy”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”. Liczba osób biorących udział w programach wynosiła 120. Szkoła włączyła się w ogólnopolskie kampanie społeczne dot. zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj. kampania społeczna „Pandemia przemocy” prowadzona przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę, kampania „By powstał dom trzeba wiele troski. Nie pozwól mu się rozsypać” prowadzona na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Wobec 2 rodzin, w tym 5 osób zagrożonych przemocą w rodzinie udzielono indywidualnego wsparcia pedagoga, psychologa szkolnego, zorganizowano konsultacje oraz poradnictwo dla rodzin a także przekazano dane kontaktowe do specjalistów i instytucji pomocowych. Ponadto rodziny trojga uczniów zostały objęte pomocą w formie poradnictwa psychologicznego oraz rodzinnego. Z osobami zagrożonymi i dotkniętymi przemocą bezpośrednio pracowało 5 pracowników szkoły, udzielana pomoc miała charakter wsparcia w rozwiązywaniu bieżących problemów.

PRZEDSZKOLE PUBLICZNE NR 3 Z ODDZIAŁEM INTEGRACYJNYM W PYRZYCACH

Przedszkole realizowało w roku szkolnym 2020/2021 dwa autorskie programy profilaktyczno – wychowawcze:

1. Profilaktyczno – wychowawczy program przeciwdziałania agresji w grupie przedszkolnej w oddziale V integracyjnym. Grupa liczyła 20 dzieci.
2. Autorski program profilaktyczny „Przeciwdziałanie agresji dla dzieci w wieku przedszkolnym” opracowany dla grupy III, grupa liczyła 25 dzieci.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W PYRZYCACH

Wśród mieszkańców gminy rozpowszechniono dwa rodzaje materiałów edukacyjnych: ulotki informacyjne „Przemoc seksualna wobec dzieci” w ilości 70 sztuk oraz „Nie wiń siebie, to sprawca jest winny” w ilości 70 sztuk. W zakresie profilaktyki i zapobiegania przemocy Centrum Placówek Opiekuńczo Wychowawczych zorganizował spotkanie w którym uczestniczyli wychowankowie i wychowawcy placówki, pracownicy PCPR. W spotkaniu wzięło udział łącznie 40 osób. W roku 2021 prowadzona była kolejna edycja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc. Celem programu jest wypracowanie dobrych rozwiązań mających na celu umiejętne rozładowywanie negatywnych emocji i zachowań powodujących nieporozumienie i konflikty rodzinne. Program ukończyło 7 osób. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną wprowadzono teleporady w zakresie poradnictwa specjalistycznego. W roku 2021 z poradnictwa prawnego i psychologicznego w Punkcie Interwencji Kryzysowej skorzystało łącznie 107 osób w tym 10 w formie teleporad. Nawiązano współpracę z Parafią Świętego Ottona w Pyrzycach w zakresie

wdrożenia zagadnienia obejmującego zjawisko przemocy w rodzinie podczas nauk przedmażeńskich oraz podczas spotkań z młodzieżą. W okresie od czerwca do września 2021 r. odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych pt. „ Jak bez oceniania przekazywać informacje dziecku i jak lepiej rozumieć dziecko w nowej sytuacji”. Odbyły się warsztaty edukacyjne dla asystentów rodzin objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach pt. : „Oczekiwania wobec asystenta” oraz dla koordynatorów pieczy zastępczej pt. „Oczekiwania wobec koordynatora”. Ponadto przeprowadzone zostało szkolenie dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych pt. „Dziecko w rodzinie”. Wskazane szkolenia oraz warsztaty odbywały się w zakresie profilaktyki, poprawy komunikacji i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów oraz dla osób bezpośrednio pracujących z osobami dotkniętymi przemocą i stosującymi przemoc.

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNA W PYRZYCACH

Poradnia oferowała programy autorskie, kierowane do uczniów: „Jak rozbroić agresję”, „Skuteczne uczenie się”, zajęcia integracyjne dla uczniów klas ponadpodstawowych, warsztaty zawodoznawcze dla uczniów klas ósmych szkół podstawowych, spotkania klas z psychologiem , dla uczniów. Warsztaty ze względu na pandemię nie były realizowane. Dla rodziców oraz wychowawców poradnia oferuje warsztaty z zakresu poszerzania kompetencji wychowawczych i komunikacyjnych: „Szkoła dla rodziców i wychowawców - cz. I”; „Szkoła dla rodziców i wychowawców - cz. II” - Rodzeństwo bez rywalizacji; „Szkoła dla rodziców i wychowawców - cz. II” - Nastolatek”; W roku 2021 rozpoczęto warsztaty z cz. I, w których udział wzięło 21 osób. Ponadto Poradnia prowadziła prelekcje dla rodziców, zgodnie z zapotrzebowaniem. Nauczycielom proponowano szkolenia Rad pedagogicznych oraz spotkania w ramach zespołu specjalistów, w trakcie których omawiane są problemy wychowawcze uczniów. Na spotkania zapraszani byli rodzice. W roku 2021 odbyły się 3 spotkania 2 razy w Szkole Podstawowej w Pyrzycach i jedno w Szkole podstawowej w Żabowie.

SĄD REJONOWY W STARGARDZIE

Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Stargardzie wykonywali zadania o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanymi z wykonywaniem prawomocnych orzeczeń sądu. W roku 2021 na terenie Gminy Pyrzyce II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. karnych prowadził 36 postępowań wykonawczych w sprawach przemocowych.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W PYRZYCACH

Komenda Powiatowa Policji w Pyrzycach jako instytucja odpowiedzialna za bezpieczeństwo obywateli, podejmuje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zdecydowane działania zapobiegawcze, których konsekwencją jest skuteczna reakcja wobec sygnałów przemocy w rodzinie. W okresie od dnia 1 stycznia 2021 do dnia 31 grudnia 2021 wdrożono 23 procedury „Niebieskiej Karty”. Komenda Powiatowa Policji prowadząc czynności edukacyjne w zakresie przemocy w rodzinie oraz w zakresie profilaktyki zapobiegania przemocy przekazywała mieszkańcom ulotki informacyjne i inne materiały dydaktyczne pomocne osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Takie materiały spełniały rolę przewodnika dla osób dotkniętych przedmiotową problematyką w kwestii dalszego postępowania. Komenda nie prowadziła rejestru osób uczestniczących w spotkaniach – imprezach związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Takie spotkania odbywały się doraźnie w niewielkim gronie z uwagi na panującą w Polsce pandemię Covid-19. Nie mniej jednak w tym zakresie odbywały się spotkania z inicjatywy KPP w Pyrzycach. Tego typu spotkania miały miejsce w miesiącu lutym „Tydzień pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem”, wrześniu „Międzynarodowy dzień bez przemocy” czy

w październiku „Międzynarodowy dzień mediacji” i „Międzynarodowy dzień bez przemocy-nie bądź obojętny- reaguj”. Wszystkie te przedsięwzięcia miały na celu pomóc ofiarom przemocy w rodzinie oraz jej zwalczania. Każdy przejaw stosowania przemocy w rodzinie był dogłębnie sprawdzany i weryfikowany indywidualnie. Osoby dotknięte taką przemocą na każdym etapie czynności podejmowanych przez funkcjonariuszy KPP Pyrzyce mogły liczyć na pomoc i wsparcie ze strony różnych podmiotów samorządowych w ramach swoich kompetencji. Osoby dotknięte przemocą jak i osoby stosujące przemoc po wdrożeniu procedury Niebieskiej Karty z ramienia tut. Jednostki policji objęte były osobistym nadzorem ze strony właściwego miejscowo dzielnicowego, który zas ściśle współpracował z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

STRAŻ MIEJSKA W PYRZYCACH

Straż Miejska ściśle współpracuje z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pyrzycach w podejmowanych działaniach interwencyjnych w środowiskach dysfunkcyjnych. W roku 2021 zarejestrowała jedną interwencję dot. przemocy w rodzinie. W związku z realizacją zadań wynikających z wprowadzonego stanu epidemii Straż Miejska nie prowadziła działań profilaktycznych które podejmowała co roku. Zgodnie z decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego podejmowała działania związane z weryfikacją realizacji nakazów, zakazów i obowiązków wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego w zakresie zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania wirusa Sars-Cov-2. Nie były prowadzone działania dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

PROKURATURA REJONOWA W PYRZYCACH

Zgodnie z uzyskaną informacją z Prokuratury Rejonowej w Pyrzycach w roku 2021 zarejestrowane były 62 postępowania dotyczące przemocy w rodzinie. Prokuratura nie realizowała innych działań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pyrzyce na lata 2018 – 2021.

ODDZIAŁ ŻANDARMERII WOJSKOWEJ W SZCZECINIE

Oddział Żandarmerii Wojskowej w Szczecinie nie zarejestrował na terenie gminy Pyrzyce żadnych przypadków przemocy w rodzinie oraz nie uczestniczył w żadnych imprezach oraz programach z zakresu profilaktyki zapobiegania przemocy w rodzinie.

Działania realizowane w roku 2021 przez Zespół Interdyscyplinarny Gminy Pyrzyce zbieżne były z celami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Pyrzyce na lata 2018 – 2021. Stanowiły także odpowiedź na lokalne potrzeby, które zdiagnozowano m. in. w trakcie prowadzenia procedur „Niebieskie Karty”. Dzięki skoordynowanemu działaniu instytucji oferta pomocowa Gminy Pyrzyce w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie była adekwatna do potrzeb osób wymagających wsparcia wynikających ze szczególnej sytuacji tj. stanu epidemii. Podjęto szereg nowych rozwiązań dla realizacji działań takich jak: edukacyjne, wspierające, motywujące, poradnictwo pedagogiczne i psychologiczne oraz zwiększono dostęp do informacji nt. przemocy i ofert wsparcia dla mieszkańców gminy. Zapewniono specjalistyczne poradnictwo poprzez kontakt telefoniczny oraz za pomocą innych środków komunikacji elektronicznej. Pomimo ograniczeń Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze organizowały w miarę możliwości posiedzenia z zachowaniem reżimu sanitarnego, w pomniejszonym składzie a także poprzez zdalne środki komunikacji na których omawiano indywidualne przypadki i ustalano plan wsparcia dla rodzin.

Na podstawie przyjętych w 2021 r. działań przez instytucje odpowiedzialne za realizację programu należy przyjąć, iż osiągnięto następujące efekty:

1. Ustawiczne działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup Roboczych.
2. Świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, jak i dla osób stosujących przemoc w rodzinie
4. Zwiększenie poziomu wiedzy osób stosujących przemoc na temat skutków prawno – moralnych przemocy w rodzinie.
5. Wzrost liczby osób stosujących przemoc potrafiących kontrolować swoje agresywne zachowania oraz rozwiązywać konflikty bez użycia przemocy.
6. Nabycie przez dzieci i młodzież umiejętności i wiedzy na temat podstawowych zasad przeciwdziałania przemocy.
7. Nabycie przez rodziców wiedzy i umiejętności na temat właściwych ról i postaw rodzicielskich, a także właściwego rozwiązywania wewnątrz rodzinnych konfliktów w rodzinach zagrożonych przemocą.
8. Zwiększenie wiedzy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie u profesjonalistów zajmujących się tą problematyką.
9. Zwiększenie efektywności pracy pracowników służb i instytucji udzielających pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
10. Zmiana postaw mieszkańców Gminy Pырzyce wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

W celu opracowania diagnozy potrzeb oraz oceny problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Pырzyce przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Instytucją, która w latach 2018 – 2021 wszczęła najwięcej procedur „Niebieskie Karty”, jest Policja, która ze względu na charakter swojej pracy, jako pierwsza dociera do rodzin z problemem przemocy, podejmując działania interwencyjne, jednak najszerszą pomoc dla osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie udziela Ośrodek Pomocy Społecznej. Respondenci stwierdzili, że najczęstszą przyczyną przemocy jest spożywanie alkoholu, narkotyków, a także większość wskazała na zazdrość, problemy finansowe, chorobę psychiczną. Za najczęstszą stosowaną formę przemocy ankietowani wskazali przemoc psychiczną w formie obrażania, obrzucania wyzwiskami i przekleństwami a także fizycznej w formie zadawanie bólu fizycznego poprzez bicie, popychanie czy policzkowanie. Według respondentów osobami dotkniętymi przemocą najczęściej są kobiety i dzieci, a osobami stosującymi przemoc najczęściej są mężczyźni. Jako źródło agresji w stosunku do członków agresji wskazano na alkoholizm członków rodziny. Większość osób ankietowanych posiada wiedzę odnośnie miejsc udzielenia pomocy w przypadku doświadczania przemocy oraz instytucji udzielających wsparcia, zdaniem większości są to policja, ośrodek pomocy społecznej.

W przeciwdziałaniu problemów m.in. przemocy bardzo ważne jest, aby w porę na nią zareagować. Pozytywnym jest to, że społeczność lokalna w coraz większej mierze reaguje na przemoc.

Analizując uzyskane dane, można stwierdzić także, że poprzez realizowane działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielana pomoc jest bardziej skuteczna, a profilaktyczne oddziaływania powodują wzrost świadomości wśród społeczności lokalnej. Ułatwia to osobom doświadczającym jakiegokolwiek formy przemocy podjęcie działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji. Osoby uwikłane w problem przemocy mają możliwość otrzymania niezbędnej pomocy i wsparcia od instytucji do tego uprawnionych, co oznacza, że nie są pozostawione same sobie. Osoby dotknięte tym problemem coraz chętniej korzystają z uczestnictwa w grupach wsparcia, konsultacji, poradnictwa psychologicznego i prawnego.

Ponieważ część przyjętych w programie zadań nie udało się w pełni zrealizować ze względu na okres epidemii, w kolejnych latach realizacji programu przewiduje się podjęcie działań na rzecz służb i przedstawicieli podmiotów, które na terenie gminy realizują działania z zakresu przeciwdziałania przemocy, poprawiające współpracę na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej oraz uzależnień. Należy kontynuować działania tworzące i wdrażające system wsparcia dla odbiorców programu – osób zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy jak i osób pracujących bezpośrednio z osobami pokrzywdzonymi i z osobami stosującymi przemoc, z wykorzystaniem nowych form pracy, dostosowanych do aktualnej sytuacji.

Sprawozdanie opracowała:

Agnieszka Gajewska -Kuca

Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach